

Παρατηρώ τις εικόνες του Σχολικού Βιβλίου και μελετώ τις πηγές

1. Το κάστρο της Καντάρας στον Πενταδάχτυλο.

Οι συχνές αραβικές επιδρομές ανάγκαζαν τους κατοίκους της Κύπρου να καταφεύγουν σε οχυρωμένα μέρη του νησιού για να σωθούν.

Η Κύπρος δεχόταν συχνά επιδρομές από ξένους λαούς. Ειδικότερα, πολύ συχνές ήταν οι συγκρούσεις Αράβων και Βυζαντινών. Οι συγκρούσεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα τις συχνές καταστροφές και λεηλασίες των περιουσιών, αλλά και τη σφαγή ή την αιχμαλωσία των κατοίκων του νησιού. Για τον λόγο αυτό, όπως παρατηρούμε και στην εικόνα, οι κάτοικοι κατέφευγαν σε οχυρωμένα μέρη όπως το κάστρο της Καντάρας στον Πενταδάχτυλο, προκειμένου να σωθούν.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

2. Τα προνόμια της Κύπρου στα βυζαντινά χρόνια

Το 448 μ.Χ. ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ζήνων παραχώρησε στον αρχιεπίσκοπο της Κύπρου το προνομιακό δικαίωμα να φορεί στις εκκλησιαστικές τελετές πορφυρά άμφια, να υπογράφει με κόκκινο μελάνι, να κρατεί αυτοκρατορικό σκήπτρο, αντί ποιμαντορικής ράβδου, και να ασκεί κοσμική εξουσία στο νησί.

Τα αυτοκρατορικά αυτά προνόμια της εκκλησίας σεβάστηκαν, στους αιώνες που ακολούθησαν, όλοι σχεδόν οι κατακτητές του νησιού και εξακολουθούν να διατηρούνται μέχρι σήμερα.

*Ιστορία του Ελληνικού Έθνους
(Εκδοτική Αθηνών)*

Το νησί της Κύπρου δεχόταν πολλές επιδρομές από αλλόθρησκους γι' αυτό ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Ζήνων, έδωσε στον αρχιεπίσκοπο της Κύπρου εκτός από θρησκευτική και κοσμική εξουσία. Ειδικότερα, του έδωσε κάποια προνομιακά δικαιώματα τα οποία είχαν μόνο οι αυτοκράτορες, όπως το να φορά πορφυρά άμφια, να υπογράφει με κόκκινο μελάνι και να κρατά αυτοκρατορικό σκήπτρο. Με τον τρόπο αυτό ήθελε να ενδυναμώσει τον χριστιανισμό, ώστε να μην μπορούν εύκολα οι επιδρομείς να επιβάλουν τη δική τους θρησκεία στο νησί.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

3. Ψηφιδωτή εικόνα, από την Παναγία την Αγγελόκτιστη, στο Κίτιο της Κύπρου.

Ο ναός της Παναγίας Αγγελόκτιστης στο Κίτι της Λάρνακας, είναι ένα σημαντικό μνημείο, γνωστό όχι μόνο στην Κύπρο αλλά και στο εξωτερικό λόγω κυρίως του σημαντικού προεικονομαχικού ψηφιδωτού που τον κοσμεί. Στο Κίτι το ψηφιδωτό παρουσιάζει την Παναγία όρθια να κρατά το μικρό Χριστό στο αριστερό της χέρι, ενώ την παραστέκουν οι αρχάγγελοι Μιχαήλ και Γαβριήλ. Είναι η αρχαιότερη σωζόμενη μνημειώδης απεικόνιση της Παναγίας Βρεφοκρατούσας. Σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση της περιοχής, οι κάτοικοι του αρχαίου Κιτίου, εξαιτίας των επιδρομών, αποφάσισαν να μετακινηθούν προς το Κίτι για περισσότερη ασφάλεια. Όταν έφτασαν εκεί αποφάσισαν να κτίσουν ναό προς τιμή της Θεοτόκου. Όταν άρχισαν να κτίζουν, διαπίστωναν ότι την επόμενη μέρα τα θεμέλια του ναού μετακινούνταν σε άλλο μέρος. Άρχισαν έτσι να οικοδομούν το ναό στη νέα τοποθεσία, παρατηρώντας ότι οι εργασίες προχωρούσαν πολύ γρήγορα, ενώ παράλληλα τη νύκτα, έβλεπαν στρατιές αγγέλων να κτίζουν το ναό. Έτσι ο ναός πήρε το προσωνύμιο Αγγελόκτιστος.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!

4. Οι θετικές πλευρές της ουδετερότητας

Η συνθήκη Βυζαντινών και Αράβων για την ουδετερότητα της Κύπρου υποχρέωνε και τους δύο να μην επεμβαίνουν στα θέματα διοίκησης και λατρείας των κατοίκων του νησιού. Η συμφωνία αυτή:

- προφύλαξε τους Κύπριους χριστιανούς από τον εξισλαμισμό,
- εμπόδισε τη μεταφορά της εικονομαχικής διαμάχης των Βυζαντινών στην Κύπρο,
- έκανε το νησί καταφύγιο πολλών εικονολατρών που είχαν διωχθεί από το Βυζάντιο ή χριστιανών από τις αραβοκρατούμενες γειτονικές περιοχές και
- βοήθησε τη συνέχιση της εικονογραφίας, που είχε διακοπεί στο Βυζάντιο.

Σύμφωνα με την παραπάνω πηγή η ουδετερότητα της Κύπρου συνέβαλε σημαντικά στη διατήρηση του χριστιανισμού στο νησί. Η Κύπρος έμεινε ανεπηρέαστη από την εικονομαχική διαμάχη και μάλιστα εκεί κατέφυγαν πολλοί εικονολάτρες κατά την περίοδο της εικονομαχίας. Ακόμη, χάρη στην ουδετερότητά του το νησί προφύλαξε τους κατοίκους από τον εξισλαμισμό και εκεί συνεχίστηκε η εικονογραφία που είχε διακοπεί στο Βυζάντιο εξαιτίας της εικονομαχίας.

Η Γνώση με τρόπο απλό και κατανοητό!